

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/409/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7212202380
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7212202380.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci navrhovateľa M. A. Q., s.r.o., so sídlom B., X. X., IČO: 35 724 803, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, proti odporcovi L. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom L. X. O., A. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu I. Z. H. H. Q. O., IČO: 42 176 778, so sídlom X., Z.. E. X, zast. JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Stropkov, Nám. SNP 7, o zaplatenie 91,62 € istiny s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu 36C 289/2012-33 z 5.11.2012 Okresného súdu Košice II

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa uznesením odmietol odpor proti platobnému rozkazu Okresného súdu Košice II XXRob/XX/XXXX-XX z 29.2.2012, podaný I. Z. H. H. Q. O..

Uznesenie odôvodnil tým, že platobný rozkaz XXRob/XX/XXXX-XX z 29.2.2012 bol doručený účastníkom konania a tiež I. Z. H. H. Q. O., ktoré listom z 13.3.2012 oznámilo súdu, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na strane odporcu, a vedľajší účastník podal odpor proti platobnému rozkazu. Súd po preskúmaní veci vychádzajúc z ust. § 174 ods. 2, § 174 ods. 3, § 93 ods. 2 a 3 O.s.p. dospel k záveru, že oprávnenou osobou na podanie odporu proti platobnému rozkazu je iba odporca, čo je zrejmé z gramatického výkladu ust. § 174 ods. 2 prvá veta O.s.p. a vedľajší účastník nie je oprávnenou osobou na podanie odporu proti platobnému rozkazu, a preto odpor podaný vedľajším účastníkom odmietol podľa § 174 ods. 3 písm. c/ O.s.p.

Uznesenie napadol včas podaným odvolaním vedľajší účastník konania na strane odporcu a žiadal, aby ho odvolací súd zrušil, čím sa ex lege zruší platobný rozkaz. Bol toho názoru, že nesúhlas hlavného účastníka s podaným odporom, ktorý v jeho prospech podal vedľajší účastník, musí byť „kvalifikovaný“, teda hlavný účastník ho musí urobiť so znalosťou vecí, preto súd musí posúdiť osobnostné dispozície hlavného účastníka správne chápať význam úkonu vedľajšieho účastníka a musí posúdiť aj samotný úkon, či tento je v prospech hlavného účastníka, ktorého v konaní podporuje alebo tento úkon odporuje jeho záujmom. Súd preto neodmietne odpor vedľajšieho účastníka, ktorý je zjavne v prospech jeho oprávnených záujmov, o ktorých hlavný účastník nemusí byť informovaný. Je to klasický príklad spotrebiteľských konaní, kedy priemerný spotrebiteľ nedokáže posúdiť neprijateľné zmluvné podmienky, ani nekalé obchodné praktiky v zmluvách, ktoré sú právnym základom uplatňovaného nároku a nedokáže ani využívať procesné inštitúty na svoju obranu. Poukázal pritom aj na judikatúru Súdneho dvora EÚ v doktrínálnych veciach H. U. M., Q. M., C 240/98 až C 244/98, F. E. C 168/05 a U. C 429/05, z ktorej vyplýva, že v krajinách, v ktorých nie je povinné zastúpenie advokátom, majú súdy povinnosť ex offo skúmať neprijateľné (nekalé) podmienky v spotrebiteľských zmluvách a spotrebiteľov nezaväzovať na plnenie z takýchto nekalých podmienok. Mal za to, že ak súd odmietol ním podaný odpor proti

platobnému rozkazu, postupoval v rozpore s cieľmi Európskej únie pri zabezpečení vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa deklarovanej v čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a čl. 38 a 47 Charty základných práv EÚ, ale aj v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora EÚ. Takýmto nesprávnym postupom znemožnil realizáciu procesných práv vedľajšieho účastníka, ktoré sú mu priznané v občiansko-súdnom konaní, čím bola vedľajšiemu účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.). Záverom poukázal na právny názor vyslovený v uznesení Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Obdo 27/2012 z 27.8.2012.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka navrhol uznesenie podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako správne potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Poukázal na to, že odporca v zákonnej 15 - dňovej lehote odpor proti platobnému rozkazu nepodal a vedľajší účastník podal odpor až listom doručeným súdu 9.10.2012, teda až po nadobudnutí právoplatnosti platobného rozkazu. Vzhľadom na to, že vedľajší účastník nebol účastníkom konania v čase vydania platobného rozkazu, považoval postup súdu prvého stupňa a rozhodnutie, ktorým podaný odpor odmietol, za správny. Nakoľko postavenie vedľajšieho účastníka je čiastočne obmedzené, jeho lehota na podanie opravného prostriedku je limitovaná lehotou účastníka konania a v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co 70/2012 a právny názor v ňom vyslovený.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a uznesenie potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správne.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s dôvodmi napadnutého rozhodnutia a so správnym záverom súdu prvého stupňa, že v danej veci I. Z. H. H. Q. O., Q. Q. V. X.e, IČO: 42 176 778 (ďalej len „I.“) nie je osobou oprávnenou na podanie odporu proti platobnému rozkazu.

Podľa § 174 ods. 1 O.s.p. platobný rozkaz, proti ktorému nebol podaný odpor s odôvodnením, má účinky právoplatného rozsudku.

Podľa § 174 ods. 2 O.s.p. ak čo len jeden z odporcov podá včas odpor s odôvodnením vo veci samej, zrušuje sa tým platobný rozkaz v plnom rozsahu a súd nariadi pojednávanie. To neplatí, ak sa platobný rozkaz týka niekoľkých účastníkov, z ktorých každý koná sám za seba (§ 91 ods. 1). Opravným prostriedkom len proti výroku o trovách konania je odvolanie, o ktorom bez pojednávania rozhodne súd, ktorý vydal platobný rozkaz.

Podľa § 174 ods. 3 písm. c/ O.s.p. súd uznesením odmietne odpor, ktorý bol podaný neoprávnenou osobou.

Platobný rozkaz predstavuje samostatnú formu rozhodnutia, vydaného v skrátrenom konaní. Podstata rozhodovania platobným rozkazom spočíva v tom, že ho vydáva súd aj bez výslovnej žiadosti navrhovateľa (žalobcu) a bez vypočutia odporcu (žalovaného) v prípadoch, kedy to zákon umožňuje. V platobnom rozkaze uloží odporcovi povinnosť, aby do 15 dní zaplatil navrhovateľovi uplatnenú peňažnú sumu a trovy konania alebo v tej istej lehote podal opravný prostriedok - odpor s odôvodnením. Odpor proti platobnému rozkazu (odôvodnený) je riadnym opravným prostriedkom proti platobnému rozkazu v tzv. skrátrenom konaní. Občiansky súdny poriadok výslovne ustanovuje (§ 174 ods. 2 O.s.p.), že na jeho podanie je legitimovaný odporca (žalovaný) a v zákone nie je upravená osobitne legitimácia vedľajšieho účastníka na podanie odporu. Ide o významné dispozičné oprávnenie odporcu (žalovaného) naplňajúce jednu zo základných zásad občianskeho súdneho konania (zásadu dispozičnú). Iba žalovaný rozhoduje o tom, či včasným podaním odôvodneného odporu odstráni platobný rozkaz ako formu rozhodnutia vo veci samej, urobí uplatnený nárok sporným a bude pokračovať v konaní podľa prejednávanej zásady a zásady kontradiktórnosti.

V prejednávanej veci hlavný účastník - odporca odpor proti platobnému rozkazu nepodal a procesná úprava právo podať odpor priznáva výslovne len odporcovi (§ 90 O.s.p.), na rozdiel napríklad od právnej úpravy odvolania (§ 201 O.s.p.), kde možnosť napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa vedľajším účastníkom je explicitne vymedzená. Navyše inštitút vedľajšieho účastníctva sa môže uplatniť len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho zmysel a účel, teda „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie. Pokiaľ súd rozhoduje o návrhu (žalobe) platobným rozkazom v tzv. skrátanom konaní, v ktorom sa platobný rozkaz vydáva spravidla bez vypočutia odporcu (žalovaného), len na základe skutočností uvedených navrhovateľom (žalobcom), a hlavný účastník - žalovaný nevyvíja žiadnu procesnú aktivitu a odpor proti platobnému rozkazu nepodá, vedľajší účastník (berúc do úvahy prejavenu vôľu hlavného účastníka) nemá možnosť (dôvod) „pomoc v spore“ poskytovať. Podľa názoru odvolacieho súdu relevantné argumenty neumožňujú nútiť žalovaného - rešpektujúceho výrok platobného rozkazu pokračovať v konaní v dôsledku intervencie vedľajšieho účastníka, zvlášť za predpokladu, že tento sa s ním vôbec nekontaktoval. Opačný výklad by vážne spochybňoval autonómnosť vôle žalovaného podrobiť sa ďalšiemu súdnemu konaniu.

Odvolacie námietky vedľajšieho účastníka uvedené v odvolaní sú neopodstatnené a nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého uznesenia. Postupom súdu vychádzajúcim z platnej procesnej úpravy nebola združeniu odňatá možnosť konať pred súdom. K námietke, že súd vydaním nezákonného platobného rozkazu (v spotrebiteľskej veci) bráni vedľajšiemu účastníkovi v napĺňaní cieľov Európskej únie pri ochrane spotrebiteľa, treba uviesť, že realizáciou ochrany spotrebiteľa zaručenej právom EÚ, je v skrátanom konaní ustanovenie § 172 ods. 9 O.s.p., podľa ktorého ak sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy a odporcom je spotrebiteľ, súd nevydá platobný rozkaz, ak zmluva obsahuje neprijateľné podmienky. Prípadné nerešpektovanie tohto zákazu súdom nemožno riešiť neprípustným (princípu delby moci odporujúcim) vytváraním nových procesných pravidiel meniacich zmysel inštitútu vedľajšieho účastníctva. Je vecou zákonodarcu, aby zväzil rozšírenie ochrany spotrebiteľa v skrátanom konaní napr. zavedením inštitútu prieskumu platobného rozkazu v spotrebiteľskej veci obdobne, ako túto možnosť upravuje Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12.12.2006, ktorým sa zavádza konanie o európskom platobnom rozkaze (k uvedenému pozri uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo 357/2012 z 30.10.2013).

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.